

▶ 2. hafta

- ▶ **S** (Specific) Özgül-Belirli-Özel
- ▶ • **M** (Measurable) Ölçülebilir
- ▶ • **A** (Achievable) Ulaşılabilir-Gerçekleştirilebilir
- ▶ • **R** (Realistic) Gerçekçi-Uygun
- ▶ • **T** (Time-bound) Süreli

PROJENİN TEMEL ÖZELLİKLERİ...

PROJELER BİR HEDEFE YÖNELİKTİR

- ▶ Projelerin bir **amacı** vardır
- ▶ Açıkça belirlenmiş **sonuçlara** yönelik açıkça belirlenmiş hedefleri vardır
- **Sorunları** çözmek için
 - ▶ gereksinimlerin ön
 - ▶ analizini içerir.

Know who your audience is. Image source: iStockphoto.

PROJE AMAÇLARI

Bir projenin amacının belirlenmesinde iki fayda vardır:

- ▶ 1.Amaç, son ürün için minimum bir standart belirler.
- ▶ 2.Bunlar performansların ölçülebileceği ve kararların verilebileceği bir baz oluşturur.
- ▶ • Amaçlar çeşitli düzeylerde tanımlanabilir.
- ▶ • Bütün amaçlar projenin tüm aşamalarında aynı kalmalı ve mümkün olduğunca işin başlangıcında belirlenmelidir.

PROJE AMAÇLARI

Genelde amaçlar aşağıda sıralanan çok sayıda parametreye bağlıdır:

- ▶ –Performans ve kalite standartları,
- ▶ –Güvenlik ve güvenilirlik,
- ▶ –Zaman ölçüleri ve bütün kilit eylemlerin zamanlanması,
- ▶ –Proje içi ve dışındaki insan grupları arasındaki ilişki ara-yüzleri,
- ▶ –Maliyetler, herhangi bir harcama ve/veya karlılık kısıtlaması ile birlikte, bütçeler ve harcama hızı,
- ▶ –Kaynakların kullanılması ve bunların gerekli şekilde devreye sokulması,
- ▶ –Değer ve maliyet yararları/etkinliği,
- ▶ –Yönetimce veya mukavelelerce yerine getirilmesi istenen özel şartlar.

- ▶ Esas itibarıyla her hangi bir faaliyeti proje olarak planlamak ve uygulamak, hedefi 12'den vurmak için baştan karavana atmayı kabul etmekten başka bir şey değildir. Başarısız olmuş bir çok projenin ortak noktası, faaliyet odaklı olarak uygulanmış olmalarıdır. Herhangi bir eğitim faaliyeti düzenlemek bir projenin ulaşmak istediği hedef olamaz. Eğitimin sonucunda geleceğimiz nokta projenin hedefi olabilir.

PROJE TÜRLERİ

- ▶ Projeler süre, kaynak ve değerlerine göre çeşitli şekillerde sınıflandırılabilir.
- ▶ **Proje Süresine Göre**
- ▶ ***Uzun Vadeli Projeler.*** Bunlar 10 yıldan uzun süreli projelerdir. Endüstriyel gelişme, büyük birimlerin bir merkezi organizasyona entegrasyonu, uçak, gemi veya savunma ekipmanı üretimi ve geliştirilmesi projeleri bunlara bazı örneklerdir.

- ▶ **Orta Vadeli Projeler:** 3-10 yıl süreli projelerdir. Bir tohum üretim tesisi kurulması, bir büyük baraj inşaatı, bilgisayar kontrollü bir sistemin kurulması ve geliştirilmesi, büyük organizasyonların parçalara ayrılması (örneğin özelleştirilmesi), uzun vadeli bir projenin bir parçası bu tür projelere bazı örneklerdir.
- ▶ • **Kısa Vadeli Projeler:** 6 ay-3 yıl süreli projelerdir. Yol yapımı, arazi toplulaştırması, uzun vadeli bir projenin bir parçası bunlara bazı örneklerdir.
- ▶ • **Özel Küçük Ölçekli Projeler:** Acil durumlar, bir afetten sonra önemli servislerin işler duruma getirilmesi vb. bu tür projelere bazı örneklerdir.

- ▶ Kaynağına göre ise şöyle sınıflandırılabilir
- ▶ **Dış projeler:** İşletmeye dışarıdan gelen işlerdir.
- ▶ **İç projeler:** İşletmenin kendi içinde doğan işlerdir.
Örneğin: Yeni bir yönetim binasının yapılması, personel tasarrufu, yeni bir yazılım programının uygulamaya konması vb.

TİPİK PROJE TÜRLERİ:

Bireysel projeler:

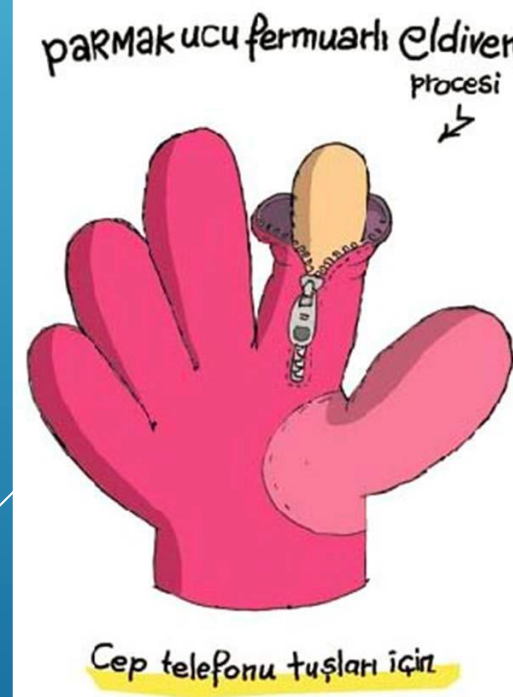
KPSS'yi kazanmak; rapor hazırlamak; düğün hazırlığı yapmak; balkonda sebze yetiştirmek; evde tadilat yapmak

Sanayi projeleri:

fabrika yapmak; sanayi bölgesi için gaz tedariki sağlamak; otomobil yolu inşa etmek; yeni araba tasarlamak; baraj yapmak

bilimsel-İş-ticari projeler:

Yeni bir yöntem geliştirmek; bilgisayar sistemi geliştirmek; yeni ürün geliştirmek; yıllık rapor hazırlamak; yeni bir ofis kurmak; sulama sistemi kurmak, hayvan barınağı kurmak, modernizasyon...

- Projeler; kapsamına, amaçlarına, zamanına bağlı olarak çeşitlilik gösterebilir. Küçük bir grubu ya da bölgeyi hedef alan projeler, düşük bir bütçe ve göreceli olarak çok kısa sürelerde uygulanabilir. Böyle projelerde genel hedef, gruplar için **kısa dönemde sonuçlarını** görebilecekleri etkiler yaratmak olabilir.

- ▶ Diđer taraftan, daha büyük hedef gruplara ve bölgelere (il, bölge ya da ulusal düzeyde) hitap eden projeler çok daha büyük bütçe ve kaynaklarla çok daha uzun sürelerde gerçekleştirilebilir. Bu tür projelerde genel hedef, bölge veya gruplar için uzun dönemli faydalar yaratmak olabilir.

- ▶ Aynı il ya da bölgede, bir köy ya da yerleşim merkezinde yerel el sanatlarını ve kültürünü ön plana çıkararak yöre kadınlarını bu konuda eğitmeyi ve bunun sonucunda ailelerin gelirlerini arttırmayı amaçlayan bir proje olabileceği gibi, başka bir projede tüm ili içerisine alan ve bütün işsizleri mesleki eğitimden geçirerek, işsizliği azaltmak amaçlanabilir.

- ▶ İki proje; kapsamı, coğrafi sınırları, süresi, bütçesi ve yarattığı faydalar açısından değerlendirildiğinde önemli farklılıklara sahiptir. İlki sadece iki ya da üç eğitici ile uygulanırken, diğeri yapılan tespitlere göre belirlenecek mesleki eğitim alanlarının sayısına bağlı olarak onlarca ya da yüzlerce eğiticiye gereksinim duyabilecektir

- ▶ Buna bağlı olarak, ilki üç-altı ay gibi kısa bir sürede ve küçük bir bütçe ile uygulanabilecekken, diğer proje belki de üç-beş senelik bir süreye ve de çok büyük bir bütçeye gereksinim duyabilecektir.
- ▶ Projeler, bir çok projeyle birlikte bir programın genel hedeflerine yönelik olarak da uygulanabilirler.

Örneğin, genel hedefi bölgesel farklılıkları gidermek olan bir Bölgesel Kalkınma Programı'nın Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler (KOBİ), Kültürel Mirası Geliştirme ve Kırsal Kalkınma gibi alt proje bileşenleri olabilir. Bu üç proje ayrı ayrı proje hedeflerine ulaşarak Bölgesel Kalkınma Programı'nın genel hedefine ulaşmasını sağlayacaktır.

SES GETİREN BÜYÜK PROJELER...

- ▶ Daedalus Projesi: Yakındaki bir yıldızda insansız uzay aracını göndermenin getireceği zorlukları ve masrafı tespit etmiştir.
- ▶ Manhattan Projesi: İlk nükleer silahı ortaya çıkardı.
- ▶ İnsan Genom Projesi: İnsan genomunun plânını çıkarma projesidir.
- ▶ Apollo projesi: Bir insanı Ay'a indirip sağ-salim dünyaya geri getirme projesi
- ▶ GAP Projesi: GAP, 1970'lerde Bölge'nin su ve toprak kaynaklarının geliştirilmesine dayalı bir program olarak ele alınmış; Fırat- Dicle Havzası'nda sulama ve hidroelektrik enerji üretimine yönelik 22 baraj, 19 hidroelektrik santrali ile 1,8 milyon ha alanda sulama yatırımlarının yapımı planlanmıştır.